

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:				A szerkesztésért felelős		Szerkesztőség	
Helyben:		Vidékre:		Kutas Imre		Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona	kiadó s laptulajdonos		Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)	
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "			Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel	
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "				
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "				

A világháboru réme.

— junius 15.

Be sem fejeződött a véres délafrikai háboru: a távol keleten ismét olyan kérdés merült föl, a mely háborus bonyodalomba kergetheti egész Európát.

A burok tragédiájában egy szabadság szerető nép küzdött az angol világhatalommal és a többi erópai államok megőrizték semlegességüket. Ámde a kínai forradalom olyan természetű kérdés, hogy a miatt harcra keveredhetnek egymással a legnagyobb hatalmasságok: a angol és az orosz sőt a német is, s nem lehetetlen, hogy Amerika csillagos lobogója se maradjon a bonyodalomtól távol.

A boxerek lázadásáról napok óta hoznak hírt az újságok. A boxerek Kína legelső néposztálya, melynek lelke át van itatva az idegenek gyűlöletével. S a lázongás egyre nagyobb mértéket ölt; az idegenek gyűlöli hatalmukba kerítették a vasutakat, melyeket a fehérek építettek, megölték már európaiakat is és az idegen nagykövetségeket is veszélyeztették. — A kínai anyacsászárné tagadja ugyan, de ki hiszi el neki, hogy nem rokonszenvezik a lázongókkal a kik a betolakodott idegeneket ki akarják irtani. Hiszen a kínai császárnénak a magatartásában van is rezon. Jól

látja ő azt, hogy a barátságos idegenek végső czálja az, hogy utoljára is urak legyenek a végtelen mennyei birodalomban. Ezért támogatja titokban a forradalmat, vagy legalább is nem tesz megfelelő intézkedéseket a lázadás elfojtására.

Európának régi rendes szokása, hogy ha valahol az exotikus országokban zavar üt ki: ott terem rendet csinálni és ott marad katonáival, hogy megőrizze a rendet. Ez a szándék most is mutatkozik már a diplomáciában s első sorban Oroszország ajánlotta föl a kínai külügyi hivatalnak: hogy elegendő muszka csapatot bocsát rendelkezésére a forradalom elnyomására.

Mi sem természetesebb, minthogy ez az ajánlattól fölbresztette az államok féltékenységét, melyeknek Keleten nagy érdekeik vannak. Anglia is ott akar lenni.

Németország sem dugja a fejét a homokba, erre mutat, hogy a német császár fölmentette Buchtát, a gyarmatügyi minisztert hivatalától és helyébe Stübel chilei követet nevezte ki, aki előzőleg Sanghainban konzul volt.

Érdekesítő kérdés: mit fog tenni a kínai anyacsászárnő a hatalmakkal szemben? Elfogadja segítő kezüket a fölkelés elnyomására, vagy a lázadók pártjára áll? Mert arról is van hír, hogy a császárnő elhagyja Pekinget, a hol nagyon is a ha-

talmak kezügyében van és a birodalom belsejébe menekül.

Ez azt jelentené, hogy szakít Európával, sőt a boxereket támogatja az idegenek ellen. Ebből a legszebb háboruok kerekedhetik, a h a t a l m a k h á b o r u j a K i n a ellen. Borzalmas mérkőzése a menyeyi birodalom lakóinak az idegenekkel, akik győzelmük esetén persze Kinát fel fogják osztani. Hiszen ugy is ez a czél lebeg szemek előtt!

De nem vesznek-e össze hamarabb is azon a kérdésen, hogy ki csináljon rendet Kinában? Anglia nem fogja elnézni, hogy az orosz csapatok szállják meg a Nap birodalmát, de Németország sem azért vette meg a lábát Kinában, hogy ott teljesen szabad kezet hagyjon valamely más európai államnak.

A kínai kérdés mondhatatlan veszedelmet rejt magában Európa békeszerető, békét áhító népeire nézve.

Nekünk is van egy hadihajónk a kínai vizeken, de azért a mi monarkiánk aligha fog részt venni az igazi nagyhatalmak versengésében a nagyszerű zsákmányért.

A délafrikai küzdelmet is eléggé meg-sinylettük: most még egy sokkal nagyobb, egy valóságos világháboru fenyeget.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A Golgothán . . .

— A „Debreczeni Hirlap“ tárczája. —

Irta: Salgó Sándor.

. . . Ha akkor irtam volna meg ezt, mikor még ott ült a kávéházi kassziros trónusban a csillogó teásibrikék, a sok színű pálinkás üvegek mögött, bizonynyal ezért ölte volna meg magát, szegényében, hogy elárultam titkát.

Ugyanebből koszorut fonok most egyszerü, disztelen koporsójára, beszédet tartok a szép holtest fölött, hisz az a sápadt képü pap csak olyan unalmasan, közelességszerűen árálta el imádságát. Nem érdemelt többet, hisz csak kassziros frájla volt, különben is ünkezővel oltotta ki életét: kétszeresen is bűnös,

A biliczi megyebálon táncoltam vele utoljára hét év előtt. Nem találkoztam vele azóta és mikor négy hét előtt megláttam ott az aranyeziradás kassziros-trónusban a csillogó teásibrikék és sokszínű pálinkás üvegek mögött, azt hittem, hogy kápráznak a szemeim, hogy valami ostoba játékot üznek velem érzéseim. Ő volt. Nem is hittem másnak. Mikor észrevett, elpirult. Zsebkendőjét odaszorította szeméhez: sirt. Éjfél után volt már. Né-

hány kiérdemesült lump ült még itt ott a kis márvány asztalok körül, ásitozva, álmosan.

. . . És elmondott mindent, úgy a hogy ezt már otthon hallottam másoktól. Nem igyekezett színeket bele vegyíteni. Közben zokogott és egyre azt emlegette, hogy meg fogja ölni magát. Utálta a világot, az embereket, önmagát legkivált. Én csak hallgattam s nem bírtam vigasztalni.

Beváltotta szavát: meghalt. Kimentem a kórházba, ott feküdt a boncasztal hideg márványán. Az orvosok kése kíváncsian kereste merre végezte romboló utját az ostoba kis ólomgolyó. A tudomány meg határozhatta ugyan, hogy a szívet szétroncsolta az a kis ólomdarab, de hogy mi ölte meg őt, azt nem.

Másnap sz újságok is csak egy ötsoros kis hírt irtak róla, az ő örökös frázisukkal; az öngyilkosság oka ismeretlen. Természetesen mert ők sem tudtak semmiről . . .

I.

Deéry Ivánt egy nap alatt úgy hozták haza hivatalából bérkocsin. Nem tudta megmozdítani a jobb kezét és lábát. A nagy széles vállu öles ember nyomorék lett egyszerre. Óriási szenzációt keltett az a hír az egész városban. Egyébről sem beszéltek aznap Biliczen, Munka közben érte a nagy szerencsétlenség. A nagy zuhanásra ijedtek csak fel a

többiek körülötte, mikor lefordult a székről. Nem szólt, nem kiáltott aztán sem, csak úgy feküdt hosszában a tentafoltos padlón, elfordult, kidülledt, merev szemekkel. Az ajkai rángatóztak csak. Egy pillanat alatt mindenki félbe hagyta a munkát a megyeházán. Gyorsan szaladt tova a hír szobáról szobára, emeletről emeletre. Aztán jött az orvos. Szélütés . . . Megmondta azt is, hogy bele fog pusztulni hamarosan. Hazavitték, nyolczadnapra meg már ki a temetőbe. Alig volt harminczkilenc esztendő, mire a koporsóba tették. Hatvannak látszott, annyira összeesett.

Árva lett a szőke kis Macza meg az öcsese, szép mostohája Eszler Böske pedig özvegy.

II.

Sokat sirt a kis Macza, nagyon szerette az apját, de idővel ez is elmúlt s ha olykor elfogta még a szomorúság, ott volt mellette Vass Ákos s vigasztalta. Megfogta kicsi, puha kezét, oda vonta szép szőke fejét széles mellére és simogatta izzó homlokát, megcsókolta bársonyos, nedves pilláit. Megtehetette. Völegénye volt Vass Ákos Deéri Maczának. Akkor tudta már ezt mindenki, mikor Macza meg rövid ruhás kis iskolás leány volt. Ákos ép a gymnasiummal végzett és készült a jogra. Most már az ügyvédnél tartott. Az utolsó vizsga van még hátra és kész ember lesz teljesen. Aztán meg lesz az esküvő. Nem csak halálból

MA

szombaton és vasárnap este „Debreczen“ városhoz czimzet a 39. gyalogezred teljes zenekaravendéglő fényesen világított udvar kertjében által

Számos látogatást kér:

Nagy katonai
ZENEESTÉLY
Kezdete 8 órakor.
NÉMETH ANDRÁS

— Széll Kálmánról. A La Paix című francia napilap cikket közöl, melyben Széll Kálmán magyar miniszterelnököt és politikai pályáját ismerteti meg közönségével. Elmondja, hogy a jelenlegi miniszterelnök olyan kiváló tulajdonokkal rendelkezik, hogy alig harminczéves korában képviselő, majd pénzügyminiszter lett, a mely tisztéről meggyőződését követve mondott le. Politikája nemes és alkuvást nem ismerő liberális és politikai mintaképei ez irányzat legjelesebb harcosai, első sorban Deák Ferencz, a 67 es kiegyezés megalkotója. Széll kabinetje, ugymond az újság, az uralkodónak és az országgyűlés nagy többségének feltétlen bizodalmát élvezi, a mi módot nyújt a kormányelnöknek, hogy a Deák Ferencz szabadelvűségét ismét daldalra juttassa.

Politikai hírek.

A miniszterelnök Bécsben.

Széll Kálmán miniszterelnök, aki ideérkezett, nem érezte egészen jól magát és ezért nem vett rész az urnapi körmeneten, hanem a délelőtti nagyobb részét lakásán töltötte. A délelőtti folyamán Széll miniszterelnök érintkezésbe lépett Körber osztrák miniszterelnökkel és később a külügyminiszterrel is, kinél látogatást tett. Délben Széll miniszterelnök megjelent a király előtt, aki öt hosszabb ideig tartó magánkihallgatáson fogadta. Széll a királynak kimerítő jelentést tett. A délután folyamán Körber osztrák miniszterelnök ismét fölkereste Széll Kálmán miniszterelnököt, de már nem találta lakásán. A miniszterelnök sietette utazását, mert korán végzett teendőivel. Széll Kálmán miniszterelnök mostani bécsi tartózkodását a kvótákérdés és a magyar országgyűlés elnapolására vonatkozó királyi leirat kiadása tette szükségessé. Ezt az utóbbit Széll miniszterelnök magával vitte. A kvótára vonatkozó királyi döntést még ebben a hónapban fogja a két állam hivatalos lapja közzétenni. Nézeteltérés nem

nem csak kötelességből, mert Deéryék öt fölnevelték, de szerette Maczát, szerette az ő egyszerű, becsületes szívének minden tisztaságával, őszinteségével.

Vass Ákos ott maradt a házuknál, ép úgy, mint az apja életében.

III.

Av orvos megtapogatta a leánynak ütöreit,

— Egy kis láz csupán. Jó lesz, ha az ágyában marad. El fog az mulni hamarosan.

Macsa pedig legjobban sirni szeretett volna és azt kiáltani az orvos fülébe, hogy ő ostoba számár. De nem tette. Csak nézte a padmaly festésének aranyos keretét. Merőn egy ponton függtek szemei s néha meg megvonaglott sápadt, halovány arca.

Az anyja vizes ruhát akart a homlokára tenni, de ő izgatottan, dühösen lekapta és odadobta a szoba közepére.

— Nem kell, nem fáj a fejem!

Ákos ott állt az ajtóban s csitította. A leány egyre csak a padmaly festésének aranyos festését bámulta s nem fordította félre fejét. Valami szokatlan érzés ingerelte, utálatot érzett magában, mélységes gyűlöletét,

mutatkozott, ennél fogva megmaradt az a hozzájárulási arány, mely az év első felében már érvényben volt.

Az új cseh memorandum.

Az új-cseh klub parlamentáris bizottsága memorandumot küldött a királynak, valamenyi miniszternek, az urakháza tagjainak és a reichsrati képviselőknek. A memorandum részletesen boncolgatja a Cseh- és Morvaország számára készített nyelvtörvényjavaslatokat, melyeket a Körber-kormány a micap terjesztett elő. Az emlékirat a tartományi nyelvek teljes egyenjogúságának aiapján állva azt követeli, hogy valamennyi hatóságnál ugy a szóbeli, mint az írásbeli előterjesztések akár német, akár cseh nyelven történhessenek és az egyes ügyeket azon a nyelven intézzék el, mely a beadvány nyelve volt. A memorandum ezután számos példával azt bizonyítja, hogy a Körber-féle nyelvtörvényjavaslatok nem felelnek meg ezeknek az elveknek, amihez hozzájárul az is, hogy a j a v a s l a t o k Csehország számára az egyenjogusultságnak másfajta formuláját alkalmazza, mint Morvaország számára. A memorandum azzal a kijelentéssel végződik, hogy a cseh és a morva nép képviselői nem fogadják el a nyelvtörvényjavaslatokat, mert a csehországi javaslat a cseh nyelv alkotmányosan biztosított egyenjoguságának nyilvánvaló megsértése, a morvaországi javaslat pedig e tartomány cseh lakosságának nyelvét elnyomni igyekszik.

Mindakét javaslat beleütközik az állami alaptörvényekbe, így tehát csak úgy válhatnak törvénytényé, ha az alaptörvényeket is megváltoztatják. A nyelvtörvényjavaslatoknak a 14-ik szakasz utján való életbeléptetése alkotmányosértés volna, mert ezt a szakaszt tilos oly esetekben használni, melyekben az állami alaptörvények megváltoztatásáról van szó.

megvetést. Legjobb szeretett volna meghalni, úgy egyszerre, hirtelen. Könnyörögni, imádkozni is akart ezért, de a hogy Istenre gondolt, szinte fellázadt vére. Haragudott ő reá is, az Istenre. Égett az agya, a teste, örült összevisszaságban rohantak agyában a zavaros gondolatok, mindig riasztóbb, mélyebb örvényt kavartak körülötte. A szégyenérzet és megtépedesett czafrangokká rongyolt szerelmének utolsó foszlánya viaskodott egymással lelkében, agyában. Egyre attól félt, hogy megőrül, majd meg kívánta, hogy bár megtörténne ez.

Napról napra sulyosabbá, aggasztóbbá vált baja. Nem túrt meg maga mellett senkit, az anyját sem, völegényét sem. S ha egyedül volt sirt, egyre csak sirt. Belefojtotta zokogását a fehér vankosok fodraiba, hogy ne hallja meg senki ott a házbán . . .

Vak volt az anyja, a völegény is. Nem tudták, mi a baja a leánynak.

IV.

Elmult a baj, de nyomait ott hordta elrejtve lelke mélyén. Keserűségében csak egyet kívánt, elszabadulni, menekülni abból a házból messzire, a hol nem ismerik. És egy éjjel eltűnt. Nem tudta senki, hogy

Dreyfus tervei.

— (Saját tudósítónktól) —

Jun. 15.

A római Secolo beszélgetést közöl, a melyet Defelicze képviselő folytatott Dreyfus-szal.

Dreyfus kijelentette, hogy nem saját hanem a gyermeke érdekében mindent el fog követni; hogy ártatlanságát bebizonyítsa és az igazság napfényre kerüljön.

Távol áll azonban tőle, hogy újabb revízió campagnet előidézzen: ez politikusokat érdekelhet, de nem őt.

Ellenkezőleg, ő irtózik minden lármás agitációtól és igazságát tisztán a törvény előírta uton akarja keresni.

Kijelenti, hogy Esterházyt nem látta és az a hír, mintha Párisba, vagy Londonba szeretne utazni, a valóságának nem felel meg.

Ismételten hangsúlyozta, hogy csak egy vágya van, hogy az izgalom, a melyet ügye hazájában előidézett. minél előbb lecsillapuljon.

Evvárá vizsgák.

jun 15.

Az iskolai filantropia ilyenkor a vizsgák táján mindig kitombolja magát.

A kinek bármiféle kontaktusa volt, vagy van valami iskolával, aki magoló nebulók kinlódását és nekisavanyodott, ideges tanárokat valaha is látott, tapasztalatait ilyenkor szokta értékesíteni vonal alatti és fölötti cikkekben, többé kevésbé régi és unalmas dolgokat konstatáló elmélkedésekbe, amelyekbe egy egy svedeti ötlet vagy új szempont csak nagyon ritkán akad.

De hát mi újat is lehessen ezekről a dolgokról mondani. Coraelius Nepos ma is az aki ezer esztendővel ezelőtt volt és képzelnem sem lehet konzervatívabb igazságot, mint tesztem az egyszerű,

Az iskola tanítási anyagának állandósá-

hova lett. Rövid kis levelet hagyott hátca Minden megszólítás nélkül, ennyi állt benne:

Tudok mindent, talán többet, mintsem hinnétek. Futok a szégyen elől, a ti aljas, undok, ocsmány gyalázatokat égeti lelkemet. Förtelmes, hazug képetek megborzaszt, ha csak így is felmerül előttem. Atyám nevét beszennyeztétek mindketten, pedig a nyomorúságból, a porból emelt föl benneteket. Nyomorultságotoknál, becsstelenségteknél csak vakságtok nagyobb és gyávaaságtok. Te elbukott, hitvány asszony bameoskoltál egy holtat, ki nem védheti magát, meglóptad nevének szoplótlon becsületét s megraboltál engem, de ezerszerre aljasabb az a másik, mert az férfi, az erős. Bünyös ölelkezésekben legyen ott mindig a megzavart halottnak fagyos, hideg képe és az én megrontott életemnek panasza . . .

V.

. . . És a szép észler Böske, Deéry Iván özvegye, nemsokára ezután Vass Ákos dr. ügyvéd felesége lett. Meg kellett ennek történnie bármiként is. Az a kis poronty parancsolta ezt, ki még ekkor nem volt, de már élt. Sietnie kellett, a házassággal nagyon. sietette az az ismeretlen „Valaki”, kinek még

gával csak egy valami tud konzervativizmus dolgában versenyezni: a gyermekek hajlandósága, a mely ma is és mindig természetesen sokkal szívesebben irányul a játék és a pihenés felé, mint a terhes, és unalmas tanulásra.

Tagadni nem lehet: a társadalom a diákok pártján van, sokalják a terhet, mit a fiatal vállakra raknak, károsnak tartják a sok száraz materialet, a mely a fiatal agyvelőt időnapelött kiszikkasztja.

Az élet és iskola mint ellenségek állnak egymással szemben és mindegyik féltékenyen őrzi a maga álláspontját.

Mindegyik más célra tör: minél praktikusabb nevelést követelnek a gyakorlat emberei, a mivel szemben az iskola arra mutat rá, hogy az életben smugy is megvan a tendencia az embereknek anyagias gondolkodásúvá tételére.

Azoknak a panaszoknak, a melyek az iskolai év végén a vizsgák és a tulterhelés ellen, napvilágot látnak, abban az egyre jobban kiélesedő antagonizmusban van a forrásuk, de mivel nem ismerik fel a bajt alapjában, rendszerint rossz gyógyszereket ajánlanak, akárcsak az orvos, aki nem találva a betegség fészket, tüneti gyógykezelést alkalmaz. Nem a vizsgákban van a hiba: hanem vagy az iskolában, vagy az életben.

A zsidóból lett kath. püspök.

— Emlék Zalavármegye történetéből. —

jun. 15.

János zsidót Zsigmond király hozta be Magyarországra. Szüksége volt János zsidóra, mert ő felsége gyakran volt pénzzükiben s János zsidó mindig tudott pénzt teremteni.

Ennek a János zsidónak, a ki más nevén Hamo volt, egyik fia pécsi püspök lett. A másik fiából tárnok mestert csinált a király. A püspök fia nagy magyarrá vált.

Akkor neve sem volt, kiről még nem tudták: fia lesz-e vagy lány.

Deéry Macza pedig futott, futott... Ugy ment el szótlanul, még a kis öcsését sem csókolta meg. Szerette és gyűlölte azt az ártatlan kis gyermeket is, a ki az ő nevét viselte, a kinek az apja az övé is volt de a kit az az elbukott, bűnös asszony szült.

Az élet haragos hullámai ide-oda dobálták, hányták, vetették, míg végre szótmarczangolt, összetört lelke végső vergődésében a kassziros-trónusban kapaszkodott meg. Ez volt az utolsó stáció...

Ha akkor irtam volna meg ezt, mikor még Deéry Macza ott ült a kávéház kassziros-trónusban, a csillogó teás-ibrikék, a sok színű pálinkás üvegek mögött, bizonynyal ezért ölte volna meg magát, szegényében, hogy elárultam titkát.

Ugyanebből egyszerű kis koszorut fonok most disztelen koporsójára, a melyet kivültem csak még néhány vén anyóka kísért ki a temetőbe és az a sápadt képű pap, ki olyan unalmasan, kötelességszerűen darálta le imádságát. Nem érdemelt többet, hisz csak kassziros frája volt...

Mint a Hunyady-háznak rendületlen híve nem engedte meg, hogy külföldi királyra szálljon a magyar korona. 1409-ben meg is akadályozott egy ilyen tervet.

A Hamo egy unokájából Keglevich grófné lett. A szép leányt a mohácsi vész idejében vette feleségül Keglevich gróf, de nem sokáig élvezhette a szép asszony ölelését nemsokára meghalt.

A fiskus a Keglevich uradalmat [vissza a karta pörölni az özvegy asszonytól. Csak-hegy ez nem ment oly könnyen.

Az öreg Keglevich, az elhunytak apja keménynyaku magyar volt. Azt mondta, nem adom, mert a lányomnak gyermeke lesz és azt illeti az uradalom, nem a fiskust.

Vártak-vártak a csemetére. De csak nem a kart megszületni. Hat uri asszony leste a magas fiskus parancsából de csak nem akart megszületni a Keglevich-uradalom jogos örököse.

Most már komolyan felszólították az öreg Keglevichet, adja át az uradalmat.

Nem azért volt kis-király Keglevich, hogy engedelmeskedett volna. Behúzódtott csáktornyai várába és katonasággal vette magát körül. A királynak is volt katonája, de a török elleni küzdelmekben mindegyik magyar hadíra annyi török jutott, hogy Csáktornya ellen nem maradt.

Odaajándékozta tehát a király a csáktornyai uradalmat Zrinyi Miklósnak, a horthársági bannak, negyvenezer forintért. Odaadta, de azzal a feltétellel, hogy vegye el Keglevichtől, ha tudja.

Zrinyi Miklós is kutya kemény legény volt, keveset beszélt, de sokat tett. Nekiment Csáktornyának és megostromolta a várat. El is foglalta. A vén Keglevichet vasra verve küldte a pozsonyi börtönbe.

Igy jutott a csáktornyai uradalom a Zrinyiek kezébe. Az utolsó lefejezett Zrinyi az uradalom a család birtokában maradt, azután ismét visszazállott a koronára. Egy-két vizontagságos csere után a tizenhetedik században III. Károly Altág grófnak ajándékozta az egész uradalmat. Ez az Altán udvari komornyik volt s az volt az érdeme, hogy egy alkalommal III. Károlyt megszöktette ellenségei kezéből. Ezért a szolgálatért jutalmazták meg a csáktornyai uradalommal. Altán grófok még ma is élnek, de a csáktornyai uradalom már nem az övék.

Milliomosból — korecsmáros

Saját tudósítónktól.

jun. 15.

Néha nagyon különösek a sors utjai, s időtlen idők múltán visszavetik az embert oda, a honnan valaha régen elindult. Olyan különös azután így vissza cseppenni a multba, a mely a kedves emlékekkel a keserves küzdelsek emlékeit is új életre hívja vissza.

Az öreg Holzspach hal esett meg most az a regénybe illő dolog, hogy tönkre mentén harmincz év után ugyanoda került vissza, a honnan harmincz év előtt egy garas nélkül indult el a milliókhoz vezető úton. Egyszer már végigjárta ezt az utat, — sikerül-e valjon még egyszer a zenithjére jutnia?...

A budai hegyek közt, a Hűvös völgyben sudaras, árnyas lombu fák között állott a Holzspach család gyönyörű villája. Közel hozzá az országút mellett egy kis kurta kocsma van, a melyben sváb korecsmáros méregette a bor és sörítalt a szomszjas vendégeknek, a kik nagy részt a milliomos Holzspach nagy szolga személyzetéből kerültek ki. A kis utszéli korecsma is Holzspaché volt, s a sváb korecsmárosnak ő adta bérbe a helyiséget.

A jó sváb, valahányszor látta gazdája fényes fogatait az országúton elrobogni, álmélkodva és békességes irigységgel bámult utána és csendesen motyogta:

— Na ha nekem volna annyi pénzem, s ő mérné itt a bort, az jobb volna.

Rövidesen azután úgy fordult a dolog: hogy a sváb kívánsága feliben beteljesült: neki ugyan nem lettek milliói, de Holzspach elvesztette mind, a mije volt, — a nagy vállalkozó cég tönkre ment. Az óriási vagyomból semmi sem maradt, elusztott a pénz, elusztak a házak, a villa, s nem maradt egyebe Holzspach Andrásnak a kis utszéli korecsmánál.

Nevezetes hely volt ez a kis korecsma a bukott milliomosnak. Egyszer régen, harmincz év előtt már lakott ő abban. Ott kezdte a vagyonszerzést, mint korecsmáros. Vasuti munkások és az urasági inasok voltak a vendégei. Akkorában a közelben vasuti építkezések folytak. Addig-addig nézte ezeket, míg lassacskán apró-cseprő munkákra vállalkozni kezdett azután nőtt a vállalat, a vagyons egy napon ur lett, milliomos, hatalmas vállalkozó, a kinek kedvében járnak, kegyeit keresik nagyon sokan. A sok nagy szerencse után azonban szerencsétlenség következett, s minden a romok alá került.

Ez nem törte össze Holzspach erélyét. Visszatért a régi bormérésbe, s most ő maga tölti és szolgálja a bert és sört volt inasainak és szolgálóinak. És mosolyogva, megbékült vidámsággal beszélget a régi és új emberekkel, mintha azt mondaná:

— Hát így is megél ez ember, sőt ismerem embert, a ki itt kezdte, s milliomossáig vitte. — Ki tudja, talán megújul az eset...

Bizony, bizony, ki tudja. Abban az öregben, a ki milliomos uraság után úgy tud visszatérni a garasos kézi munkához, a melylyel kezdte, mintha a közben elmúlt harmincz év nem is volt volna, a legjobb matéria van — egy milliomos számára.

Diákok oszlása.

A jövő nemzedéke letette az év nehéz gondját, üresek az iskolákban a katedrák, üresek maguk az iskolák is. Vidám kacaj hangos beszéd nem veri fel a folyosók csöndjét, egy-egy eltévedt dongó neszelése hallatszik csak ottan.

A hosszú év letelt. A megfaragott padok szomorúan ásítognak s hiába várják kis gazdájukat, kiknek fejéből oly hűségesen töltögették tölcseren keresztül a professzor urak a tudományt. És mindenféle tudományt, mik csak a vaskos tankönyvben foglaltnak.

Addig bizony, míg tartott az iskolai idő ha szeretetből, hamuszájból, de mindeufeléken nagy becsben tartattak ezek a tankönyvek, de most hogy itt a vakáció s szabad az élet: sutba velük, ha mindjárt megfájdul is a derekuk.

Édes boldog diákévek, hisz ugyis olyan kérész életűek vagytok. Alighogy kikerül az iskolából az ifju, már küzdelemre, nehéz harcra hívja őt az élet. Kenyeret kell keresni, verejtékező nehéz munkával.

Azért hát, ti, az iskola gondját egyidőre lerázó diákok becsüljétek meg azt az aranyos vakációt, Legyen az egészen a tiétek, örömeivel gondatlanságával, s mindenével, amit csak kedvetekre, kívánságtokra nyújthat.

Annak verőfényes napjaira neejtsen aranyat a jövő nehéz napok szürkésége. Istenveletek!

NAPI HIREK.

Mindazoknak az új előfizetőknek, akik lapunkra már most és legalább egy negyedévre előfizetnek, július elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Hirlapot.

— **Személyi változás.** Az Adriai Biztosító Társulatnál a képviselő vezetéseben — miután Baráth Lajos megvált — kizárólag személyi változás állott be, míg maga a képviselő, annak eddigi két főtisztviselője: Leszkay Ferenc vezérügynök és Várdi Ignác titkár további kezelése és vezetése alatt ugyanazon szellemben fog tovább vezetni.

— **Nyilvános telephon.** A telephon hálózat mind sűrűbb Debreczenben, de azért még nyilvános telephon helyiséget nem állított fel az igazgatóság. Állandó volt e miatt a panasz, — de a mint értesülünk, — legközelebb már lesz ilyen hely. A telephon központban a Burgondia u. 11. sz. alatt nyilvános telephon helyiséget állítanak fel. Kár hogy nem siet a telephon igazgatóság minél jobban közhírré tenni ezt.

— **Iskolai ünnepély.** A debreczeni ev. ref. Egyház felsőbb s ezzel kapcsolatos elemi leányiskolájának és tanítóképezdéjének az 1899—1900. iskolai évet záró iskolai ünnepe június hó 17-én, vasárnap délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor az iskola nagytermében tartatik meg rendkívül érdekes és gazdag műsor mellett.

— **Slójd-kiállítás.** Fájdalom nem nálunk, hanem Kassán van ez. A »slójd« szó svéd nyelven kézi ügyességet és olyan munkát jelent, a mit nem ipari szempontból üznek. Nálunk azt értjük ez alatt a szó alatt, hogy az iskolákban a gyermekeknek tanítják a kézi munkát, azért, hogy megszokják és megkedveljék. Már egyidőben nagyon sokat emlegették ezt, de csak elhallgattak ismét, s ennek fő oka az, hogy tanítóink között alig van valaki, a ki tanítani tudja. Kassán egy Füzesi Márton nevű derék tanító ez iskolai évben a népiskolai tanuló gyermekeket oktatta a kézimunkára s most kiállítást rendezett az előállított tárgyaiból. Mint tudósítónk írja, a kiállítás meglepő s az ember alig tudja eléggé bámulnia csöpp gyermekek kézi ügyességét s azt a kedvet, a melylyel dolgoztak. Bár volna minálunk is a ki képes volna arra, hogy a slójdöt taníthassa, — az egyház bizonyosan szívesen áldozna rá. De nálunk még csak női kézimunkát tanítanak, igaz, hogy azzal aztán csak nem agyonsanyargatják a szegény kis lányokat.

— **Négyezer gyermek a templomban.** Szombatn reggel 8 órakor hálaadó istentisztelet lesz az ev. ref. nagytemplomban, melyben az összes ev. ref. vallású elemi iskolák növendékei vesznek részt a tanév befejezte alkalmából. Hetfőn megkezdődnek a vizsgák és kezdődik az áldott vakáció.

— **Ismét egy öngyilkos.** Debreczen szomorú nevezetességre teszen szert. A »Hidavatás« városa. Oly könnyű eldobni ezt az életet, — min egy elszírt cigarettát véget. S olyan könnyen is dobják el, mint azt Gergely László 15 éves szabóinas ki megcsalta a gazdáját, annak a betétkönyvére hamisítást követett el. Összesen vagy 13 főtig, s amikor kiderült minden, megrémült

és ma gazdájánál, Pintér Zsigmondnál Timár u. 17. sz. alatt, a fás kamarában felakasztotta magát. Szülei Hadházon laknak, táviratilag értesítették szegényeket a rossz fiu tetéről. Őt magát beszállították a kózkórházba.

— **A debreczeni jótékony nőegyesület** 1900 június hó 17 én d. u. 3 órakor az árva ház üléstermében tartandó választmányi gyűlést tart. Tárty: 1. Árvaügyi bizottság megalakítása. 2. Évnyegyedes segélyezések. 3. Folyó ügyek.

— **Vizsgálatok a depr. áll. főreáliskolában.** A depr. állami főreáliskolában az 1899—1900. iskolai évet záró, nyilvános vizsgálatok június 18—27. ig fognak megtartni. Ma a magántanulók szóbeli vizsgálata van; az évszázó ünnepély pedig f. hó 29 én d. e. 10 órakor lesz.

— **Kassa környéke ég.** Kassáról táviratozzák, hogy a város körül fekvő óriási erdőséget ismeretlen gonosztevők felgyújtották s most az egész esermelyvölgy lángokban áll. A kassai tűzoltóság és katonaság végzi az oltást, a községek lakosait karhatalommal kényszerítették rá az oltásra.

— **Barát Lajos új állomása.** A cs. és kir. szab. Adriai Biztosító Társulat debreczeni vezérügynökségének 8 éven át érdemes vezető titkárát: Baráth Lajost, a Társulat — mivel üzleti fontos érdekei szükségessé tették, — a Temesvárott saját kezelése alá vett vezérügynökség élére állítja, ki is ezen vezető titkári állását a legközelebbi napokban el is foglalja; de mielőtt debreczeni régi állásától megválnék: kedves kötelességének tartja, hogy az irányában tanúsított szíves jó indulattal párosult támogatásért lapunk utján ishálás köszönetét nyilvánítsa s egyszermind kéri a t. közönséget, hogy tartsa meg emlékezetében, a mint ő is mindenkor szívesen fog visszaemlékezni a kellemes összeköttetésre.

— **Csavargók delelője.** Hangzatos név, de ezt kell rásütünk azokra a padokra melyek a kis vasuti megállóknál vannak. Valószínűnek látszik, hogy ezeket a közönség kényelméért tették oda, a hol vannak, — de bizonyos, hogy a kis vonatra váró közönség soha, vagy csak nagyon elvéve tudja igénybe is venni. A nagyállomáson csak azokat bocsátják be a váróterembe, a kik már jegyet váltottak, — ezeken a padokon pedig mindig olyanok ülnek, a kiknek a külsejéről leri, hogy soha nem ültek azon a kis vasuton. S legérdekesebb, hogy a rendőrök nemcsak szemet hunynak e felett, hanem talán még irigy szemmel is nézik a boldog embereket. Arra kérjük tehát az illetékes köröket, hogy egyrészt arányosan osszák el a padokat, hogy minden megállóhoz jusson, márrészt ügyteltsenek fel s hogy ne lakás és foglalkozás nélküli urak élvezék rajta a nyári verőfényt, hanem a közönség, mely várja a vonatot.

— **A kik botrányt csináltak.** Radesovics György és Flérik Dánielné párbajt vívtak tegnap a Pacsirta utcán, persze nem karddal vagy pisztolylyal, hanem az Isten teremtette két tenyerükkel. Csatnóosan folyt köztük a vita, míg egy rendőr véget nem vett neki.

— **A reáliskola érettségije.** Az Állami főreáliskolában véget ért az érettségi

vizsga, melyen a kormány biztosi tisztet dr. Márki Sándor egyetemi tanár töltötte be. 13 ifjut vizsgáltak meg s az eredmény meglepően öröndetes. Csak két fiatal bukott meg, azok is csak egy-egy tantárgyból.

— **A «Petőfi-dalkör»** zászlóavatási ünnepélye alkalmából a zászlóalap javára a következő adományok érkeztek: »Egyetértés« dal és önképző egylettől 60 kor. Osztrák Magyar Banktól 25 kor. A bécsi biztosító társulat, Debr. ipar és kereskedelmi kamara, Augustburgi légszeripar társulat, Csokonai kör 20—20 kor, Debreczeni Első Takarékpénztár, Közgazdasági bank, Kölcsonos segélyző egyesület, Polgári kör, Szent László dalegylet, Magyar Francia bizt. társulat, Trieszti bizt. intézet, kir. gazd. tanintézet, Debr. izraelita hitközség, Iparos ifjak dalegylete, Kegyes rendiek társháza, Ipari testület, Ipar és Kereskedelmi bank, Debr. főisk. Cntus, Debreczeni dalegylet, Takarékpénztár, Polgári takarékpénztár, István gőzmalom, Jogász és tisztviselőkör, Függetlenségi kör, Iparos kör. Kereskedelmi csarnoktól 10—10 korona, a katonai biztosító intézet, Casinó és Debreczeni gazdasági egylettől 5—5 korona, és a Lovaregylettől egy drb. cs. arany.

— **Szökött katona.** Egy mezőrendőr Butor András ma derék vadat fogott a Hortobágyon. Egy kóbor huszárt csipelt meg, a ki a II. honvéd huszár ezrednél szolgált s onnan meg szökött. Szegény feje céltalanul, elcsigázva kóborgott már a pusztán és eréje kedve se volt ellentállani. Engedte magát bekisérletni a parancsnoksághoz szótlanul.

— **Blaháné új szerepei.** Blaháné, az örökifju és örökké utólrhetetlen nagy művésznő — kiről megirtuk, — hogy jövőre már örökös szerződéssel lép át a Nemzeti Színházba — új szerepek betanulásával fogja tölteni a nyári vakációt. Blaháné a bécsi speciális műfajt: a localpossét akarja kultiválni és azokat a szerepeket óhajtja fölvenni a műsorába, a melyeket annak idején Gallmayer asszony játszott a Karltheaterben. Ezen darabok és szerepek közül most a Huszárkáplár Bécsben ez ismert régi localposséval foglalkozik és azt valószínűleg még a nyáron el fogja játszani a budai színpadon. Ha aztán ez a reprise sikert arat, a miben Blaháné művészete mellett kiene sem lehet kétsége — akkor Blaha Lujza asszony mindenek gyönyörűségére sorra veszi azokat a parázs-szerepeket, a melyeknek egyikét (a Három pár cipőben) csak azért nem játszotta el a Vígsházban, mert a szerep betanulására nem állott elég idő a nagy művésznő rendelkezésére. Blaha Lujza asszony új szerepei mindenesetre új diadalokat jelentenek a nemzet csalóánya számára.

— **Fejtörő** Nem csak mi, — de úgy hisszük, hogy az öreg Szilasi nagytemplomi harangozó sincs tisztában azzal, hogy tegnap délután miért kongott-bongott három óra helyett két órakor a harang. Hogy pedig nem egy-két kötelességet tudó embert riasztott meg a szokatlan harang szó, az már bizonyos. S ebből kifolyólag nem egy-két verzió hangzott fel a csudálkozó jó debreczeniek között. Egyik szerint a harangozó lakodalomba

lett meghíva, s így a türelmetlenség az oka az egésznek. A másik verzió szerint nem hibás a harangozó, de jutalmat érdemel. Ő kelme ugyanis több lapból olvasott a vihar-ágyukról s mivel „jeget sejtett“ s mivel nálunk csak hírből ösmerik a viharágyut, ő kelme ugylátszik harangszóval akarta elkergetni a kétése felhőket.

— **Dankó Pista.** Van-e, ki e nevet nem ismeri. Bizony, Magyarországon nincs, mert kunyhóban és palotában is az ő szép nótái röpködnek legtöbbször, mint a tavasz pacsirtái. Most ismét az Angol királynő ő kellemes kerthelyiségében szerepel szó-rakoztató társulatával s naponként nagyobb-nál nagyobb közönség gyönyörködik a nóták királya hegedűjének büvös varázsában, mely oly üdítőleg hat a magyar szívre, mint a harmat a nyíló rózsára.

— **Lövészet.** Díjat nyertek. Legjobb szeg-
lövessel. Szabó Sándor 1. db. 10 koronás aranyat. Másod Szegelövessel. — Legjobb mélylövessel Tóth Ferencz 4 koronát. Legjobb körlövessel Baum Miksa 2 koronát.

— **Kovács Juli és a mészáros legény.** Olyan leány volt Kovács Juli, akit túrt a rendőrség. Mégis igaz szerelemre lobbant a szíve egy mészáros legény iránt. A legény egy ideig pénzeltette magát, aztán a leányt faképnél hagyta. De Kovács Juli nem tudott belenyugodni a gondolatba, hogy nélküle éljen. Mindenütt nyomába járt. Így tett tegnap este is. A legény bement egy csapszékbe a leány utána sompolygott. A hűtlen mészáros dülbe jött.

Mit jársz mindig utánam! Nem kellesz. Van nekem már másik. Eredj tőlem.

De Juli csak nem akart menni, s csak tovább rimázkodott a legénynek. Ez meg megkapta a derekánál fogva és kilődította az utcára.

Kovács Juli elesett a kövezeten és véres fővel kelt fel.

Le sem törölte a vért. Kivett a szoknyája zsebéből egy széles pengéjű fehérvári bicskát, két kézre fogta és úgy döfte a mellébe. Aztán megint összeesett.

Az öngyilkos leányt a mentők a dolog-kórházba vitték.

TÁVIRATOK.

Saját tudósítónktól.

Országgyűlés.

Budapest, június 15. (Érkezett este 8 órakor.)

A képviselőház is ma holnap megkezdte nyári vakációját, elintézi tehát az utolsó apróságokat is.

Közösügyi pótkiadásokat szavaztak meg számszéki gazdasági jelentéseket fogadtak el — vita nélkül.

Ülés végén Rokonczy Gedeon sürgős interpellációt terjesztett elő a szerb buza-behozatal megtiltása, esetleg a tőzsdei határidőüzlet megszüntetése érdekében.

Hegedüs Sándor miniszter azonban érdemleges és megnyugtató választ adott, amelyet Rohonczy is elfogadott. De mikor szavazásra került a dolog, aggodalom merült föl az ellenzéken, hogy lehet-e szavazni, mert a földmivvelésügyi miniszter — kihez az interpelláció szintén szólt — nem

volt jelen s így nem felelt. Többek hozzá-szólása után Széll miniszterelnök javaslata szerint oldották meg a gordiusi csomót. A kereskedelmi miniszter választát tudomásul vették, és várják a földmivvelési miniszter feleletét.

Ismét Ferencz Ferdinánd házassága.

Bécs, jun. 15. (Érk. este 8 óra 30 p.)

Itt mindenki, de maga az uralkodó is határozottan azt hitték, hogy Ferencz Ferdinánd elvette Chotek grófnét; de Ferencz Ferdinánd szavát adta a királynak, hogy a házasság még nem történt meg. A mondott napon jártak ugyan Bruckban a házasság titkos megkötése végett, de nem kötötték meg. — Egyben azonban kijelentette, hogy Chotek grófné kell, hogy neje legyen és hogy ennek a szándéknak végrehajtásától őt semmiféle földi hatalom el nem térítheti.

Arra a felhívásra, hogy mondjon le trónöröklési jogáról, határozott nemmel válaszolt.

Széll Kálmán miniszterelnököt is azért hívták, hogy vele az ügyet megbeszéljék és szintén tisztába hozzák a magyar törvényho-zás esetleges intézkedéseit.

Széll nyilatkozata igen érdekes. — Azt mondja, hogy sem neki, sem a magyar parlamentnek az egész ügyhöz semmi köze. A magyar trónöröklési rend világos. A trón Ferencz Ferdinándot mindaddig megilleti, míg önként le nem mond róla. Gyermekai a trónra jogot nem formálhatnak.

Itt, ugy látszik, hogy még Szilágyi Dezső véleményét is kikérték.

Halál napszurás következtében.

Budapest, jun. 15. Érk. este 8 óra 30. percz.

A Budapes tenjelentkező tartalékosok rend szerint Pilis-Csabán végzik a gyakorlatokat. Valóságos katonai táborot tesznek ilyenkor Pilis-Csabán. Egyáltalán nem lehetne reájuk fogni, hogy valami gyöngy-életők van. Kora reggel kirukkolnak és masiroznak délig. Délután ismét szolgál-talban vannak, a mely eltart este 6-ig.

A keddi napon most óriási volt a hőség. A tartalékosok izzadtak és elkény-szeredve lépkedtek.

Egyik-másik nagyokat sóhajtott :

— Mikor lesz már vége!

Egyszerre mormogás hallatszott az jelző csapatok felől. A menetet megállították — rantra. Aztán futó tüzként terjedt el a hír, hogy két tartalékos napszurás következtében hirtelen összeesett. Az egyik valami Tari János nevű családos ember meg is halt. A katonaoorvos rámondta: „gyenge szervezetű volt.“

A másikat, Kovács Jánost ápolás alá vették. Talán sikerül megmenteni.

— Mégis szép élet a katonaelet!

Zavarok Kinában.

London, június 14. (Érkezett este 8 óra 40 perczkor.)

Jelentik Washingtonból, hogy a kormány nem tartja helyénvalónak amerikai

csapatoknak Kinában való partraszállítását. Ellenben minden sérelemért, a mely az Egyesült-államokat alattvalóinak meggyilkolásával vagy az unió valamely tulajdonának elpusztításával érne, Kinát nagy kártérítés terhe mellett kellene felelőssé tenni.

London, jun. 15. Peking mellett komoly harc folyt a nemzetközi csapatok és Tung fu hsziangó tábornok csapatai között. A londoni lapok táviratot közölnek, a mely-szerint a pekingi Japán követség leégett. Egy követet állítólag meggyilkoltak. Az utóbbi hír még megerősítésre szorul.

Tizenhét új szolgabíró.

Nagyvárad, 15. (Érkezett este 9 óra. 40 percz.)

Biharmegye törvényhatósága tavaszi köz-gyűlésén elhatározta, hogy tekintettel az új bünvádi eljárás által alkotott helyzetre, mely a bünygyi vizsgálat vezetését a szolgabírákra ruházza, a közigazgatási tisztségviselők számát szaporítani fogja. A kérdés tanulmányozására bizottságot küldtek ki, mely azt a javaslatot terjeszti a megye törvényhatósága elé, hogy a szolgabírák számát tizenhéttel szaporítsa.

Strájk Stockholmban.

Stockholm, jun. 15. (Érk. este 9 óra. 30 perczkor.)

Az építőipari munkások kizárása ügyében a munkaadók is, a munkások is kijelentették, — hogy alávetik magukat a békéltető bíróság döntésének, mire az utóbbi azt ajánlotta, hogy hétfőn kezdjék meg a munkát. — Itéletet csak azután hoz a békéltető bíróság. Az ajánlatot úgy a munkaadók, mint a munkások elfogadták. — Hétfőn megkezdődik a munka.

Öngyilkos tanuló.

Budapest, június 15. (Érkezett este 9 órakor.)

Tegnap délelőtt az Erzsébet királyné-uton levő „Gólya“ vendéglőben Rappai Dezső, budapesti születésű 20 éves rajziskolai tanuló forgópisz-tolylyal mellbe lötte magát. Életveszélyes sérüléssel vitték a mentők a Rókus kórházba. Tettéknek okát még nem tudják.

Nyugdíj az iparosoknak.

Szeged, június 15. (Érkezett este 9 órakor.)

A szegedi kereskedelmi és iparkamara területén lévő tizennyolcz ipartestületnek negyvenkét küldötte tanácskozott ma Baján Bath Károly kir. tanácsos részvételével, Czernay bajai és Borzó szegedi ipartestületi elnökök vezetése mellett az iparosok nyugdíj-ügyében.

Elhatározták, hogy a nyugdíjintézményt létesítik azon az alapon, hogy minden tag harmincz év mulva 600—2400 korona nyugdíj élvezetéhez jut. Az alapszabályok tervének kidolgozásával a szegedi jegyzőt bízták meg.

A kongresszus ezután még egyöntetű vásári szabályrendeletet fogadott el, melyet jóváhagyás végett fölterjesztenek a kereskedelemügyi minisztériumhoz.

Virágos kert

Aludj, baba, aludjál!

Aludj, baba, aludjál!
Nyuszika is alszik...
Ese van a faluban,
Eti harang hallik.

Álmodj diót, mogyorót,
Cukros, habos tortát,
Te meg, nyuszi, ropogós,
Leveles káposztát.

Majd ha reggel fölragyog
Isten tányérkája:
Mosolyog a baba is,
Nyuszika is rája.

Aludj, baba, aludjál!
Nyuszika is alszik...
Este van a faluban,
Esti harang hallik.

Ambrus diák.

Az én Pista öcsém.

— Tudjátok gyerekek van nekem két kis unoka öcsém. Az egyik lehet úgy kilenc év körül, a másik nem több háromnál. A nagyobbikat Gyulának hívják, a kisebbiket Pistának. Ez a Pista gyerek egy olyan haszontalan kis csöpp, ki örökösen a gonoszszágon téri a fejét. Valóságos második Rontó Pál.

Bizony volt is vele elég bajom. Aligha viném el magammal falura. Mindenütt csak a szégyent valloítottam vele.

Ugy történt a dolog, hogy tavaly ilyenkor mikor a Gyula öcsém színjelessel le vizsgálózt, magam is vágytam egy kis pihe-nésre. Fel is készülődtem hogy át rándulok egyik közeli faluban lakó rokonomhoz, az öreg Mariska nénihez. Igen ám de ezen szándéko-mat Gyula is megtudta valakitől, tőle pe-dig a Pista gyerek. Így aztán egy kerek hé-tig egyebet sem hallottam Pista öcsém rimán-kodásánál.

— Vigyen el magával édes, kedves jó Feri bácsi, szosze leszek többet loszgyéjek, szoha szoha.

Mit volt mit tennem, a Gyulát is el vittem magammal a Pistát is. Az uton nem volt velők sok bajom igaz. Gyula ki már a harmadik elemi iskolát is elvégezte volt, példás maga viseletet tanusított. A Pista gyerekről sem szólhatok semmi rosztat. Egyedül a vonatra szállásnál csinált egy kis galibát. Ő ugyanis minden „szabad leülnöm“ nélkül egy ve-lünk utazó nénike szalma kalapjára telepedett le, minden esetre hogy hasznavehetetlené tette azt azonnal. Egyéb különös aztán nem történt velünk az utazás alatt.

— Verő fényes szép reggel érkezünk meg az öreg Mariska nénihez, ki igen szívélyesen fogadott bennünket. Legelőször is a fél-szarvu riska tehenet mutatta meg, mi regge-

lijéhez szolgáltatva az izletes tejet. Majd az udvar hátulján levő óriási gyümölcsös kertet tekintettük meg, s így tovább, Legutoljára maradt a futka czicza, meg a Muki.

— Valjon ki találja ki hogy ki és mi lehet ez a Muki?

— Ugy-e bár kis báránynak gondoltjátok? Pedig nem az volt, hanem egy élet vidor, piros szalaggal diszitett kis majom, mi csak valamicskével volt nagyobb a futkánál. De azért mennyi gonoszság lakott abban a csöpp teremésben. Nem is gondoltjátok.

Azt pedig talán mondanom is felesleges, hogy a Pista öcsém tekintete mindjárt a Muki-kin akadt meg. Hozzám is fordult azonnal:

— Micsoda ájat ez kedves Pista bácsi, kérdezte gyorsan mellém húzódva s ugyan csak megfogta a nadrágomat. Ugy felt tőle először.

— Majom, Pista öcsém, — szóltam hozzá úgy hívják, hogy Muki.

— Muki, Muki, és hozzá majom, — szólt gondolkodva. — ez igazán furcsa. Én még soha sem láttam ilyen Mukit.

Azzal lassanként oda settenkedett hozzám s meg simogatta.

A Muki egy cseppet sem idegenkedett a Pista gyerektől, sőt a vállára ugrott, s ugyancsak ümmögött a fülébe, mire az én kis pajkos öcsém tapsolva kiabálta:

— Jaj, jaj, Feji bácsi, olyan fulezát szu-do tt ez a Muti, hogy még a fülem is bizelődött tőle.

— Na gondoltam magamban, te már megleled a játszó társadat kis hunczot. Így legalább kevesebb baj lesz veled.

Ilyen és ehhez hasonló hitegetésekkel ámitgattam magamat, mind addig, míg a Pista gyerek alaposan ki nem tett magáért.

Ott létünk második napján ugyanis a kertben sétálgattam a vadrózsa fák között, mikor csak egyszer színéből kikelve rohan felém a Gyula, s már messziről kiabálja torka szakadtából:

— Gyula bácsi, Gyula bácsi, nincs többé a kis czicza, nincs.

Nincs-e? kérdeztem csudálkozva, — hiszen reggel még ott játszott a Mukival az operfa alatt.

— Igen, igen, — szólt Gyula, — de többet már nem játszik szegény, mert a Pista bele dobta a kutba.

— Na ez már mégis csak borzasztó! — kiáltottam fel, — s azonnal szaladtam az udvarra, hol a Pista gyerek ugyancsak dobálta a ház tetején kelepelő gölya fiukat.

Legelső szavam is az volt hozzá hogy!

— Hol a czicza Pista?

— Csak egy kicsit meg fűjlesztettem a bolondos kis cziczát, — kacagott fel jóízűen, hogy még a könnye is kicsordult tőle, s az-zal a kuthoz szaladva kiabálta felém:

— Jöjjön, jöjjön Feji bácsi. itt fűjdik a czicza.

— Szegény kis Jutka, — de hogy fűrdött ott. Oda veszett, ott fuladt meg a mély-kut hideg vizében.

Meg is vertem érte úgy a Pistát, hogy eszébe fog jutni még bajszos korában is. Fogadta is hogy nagyon jó lesz ezentul, de nem sokáig tartott az ő fogadalma.

— Na hát én olyan vásott rossz fiut mint az én Pista öcsém, — soha nem láttam. Gondoltjátok, másik nap legelső dolga is az volt, hogy leütötte az eresz alól a fecske fészket. Pedig az nagy bűn ám, mivel a fecske a leghasznosabb madár a világon.

De meg is verte érte az Isten.

Ugy történt a dolog, hogy ott létünk hatodik napján kétségbe ejtő sikoltozásra szaladtam ki az udvarra, hol az öreg Mariska néni jajvészékelve futkozott a kut körül.

— Jaj, jaj Istenem, Istenem — kiáltotta az öreg néni kezeit tördeelve, — a Pista bele esett a kutba.

Nosza én is ott termettem azonnal. Csak ugyan ott lubiczolt a Pista a viz felszínén de mellette volt a Muki is. Hol a Muki körül a viz alá, hol a Pista gyerek. Nagy nehezen aztán ki mentettük mind a kettőt, s azonnal kérdőre vontam a rossz fiut, ki sirva vallotta be a bűnét.

— Tetezik tudni Feji bácsi, — szólt pityeregve, — a Mukit is megakartam fűjösztetni, de hogy-hogy nem én is bele potyantam a vízbe. Pedig én nem akartam megfűjődni, Feji bácsi, komolyan mondom.

— Várj csak, várj, te rossz fiu, — szóltam türelmemet vesztve, — ezért azonnal vonatra ülsz, s mégy haza.

Ugy is lett. Hiába sirt, ritt, esküdözött, bizony haza küldtem én ökelmöt a Laci béressel. Az igaz hogy a Mukit is elvitte magával, mert addig rimáncodott, míg a jó szívű Mariska néni neki nem ajándékozta.

Igy aztán csak ketten maradtunk én és Gyula.

No de nem is bántam meg hogy haza küldtem azt a rossz fiut. Olyan nyugodtan teltek a napjaim. Egész napon át együtt barangoltam a Gyulával, hol a zöld pázsitos, vadvirágos réten, hol az árnyas, madár dalos erdőben. Ő vele semmi bajom nem volt. Tanácsaimat, intéseimet mindig köszönettel vette, nem úgy mint a Pista gyerek.

— Na de majd meg jön idővel a komolyabb esze neki is, ha majd tal esik az ábeczén. Mert jól mondja azt a közmondást hogy „Tanulás, tapasztalás nemesíti a lelket.“

— Bizony ilyen hamis csont volt az én Pista öcsém. Ne tanuljon tőle senki.

Széll bácsi.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Ferditotta: G—d J—f.

Folytatás. 73.

— Önnek beteges kinézése van, szót közlebb lépve hozzá. — Remélem, hogy ez mitsem jelent.
— Köszönöm kérdését, mit sem jelent.
— Mennyi ideig szándékozik ott maradni?
— Legalább is három évig.
Pillanatnyi esend állott be. Norina törte meg a csendet.

— Ön épen mondá, hogy Baltimoreba tett kirándulása egy végrendelet végett történt. Én ugyan ezen czélből küldtem önért ma reggel. Nekem is végrendelet van szándékomban.

Gilbert felemelé fejét és Norinára tekintett.

— Végrendeletet? ismétlé.

— Igen, végső akaratomat fogom papírra tenni. Ne nézzen kegyed oly szomorúan, kedves barátom. Ne gondolja, hogy én már meg akarok halni; hanem nagyon jó mindent rendbehozni, ha 3 évet hajókon és vasuton akarunk elöltetni. Helénről és gyermekeiről szándékozik gondoskodni. Jóllehet talán nincs szükségök segélyemre, de vagyonom jogosan őket illeti, és egykor egészen az ő atyjukra szállt volna az. Én csak azt adom vissza, ami az övék. Mindent, mivel bírok, végrendeletemben nekik hagyományozok. Ha önnek egyéb dolgai nincsenek, mr. Gilbert, úgy holnap iródjába megyek s végrendeletemet előadom.

Hosszú szünet állott be, mr. Gilbert volt az első, ki ezt megszakítá.

— Önnek tökéletes igaza van, mondá, — nem fog ártani, hanem hasztalan fáradság lesz. Kegyed a gőzhajókból, vasutakból sértetlenül fog vissza érkezni, és — e szavaknál mosolygott, — és egy napon ismét férjhez fog menni és a holnapi végrendeletet megsemmisítendő.

— Én férjhez soha nem megyek.

Ezt komolyan s kissé szomorúan mondá, Gilbert figyelte őt. Norina folyvást a kandelabóban égő tűzön nyugtatá tekintetét.

— Soha nem megyek férjhez? Ismétlé Gilbert mosolyogva. Mit fog ehhez Ohio tiszteletré méltó tagja mondani?

— Ön mr. More-t gondolja, mondá Norina hidegen. — Tudom, hogy a város nyelve neveinket ilymódon összeköté, ennek azonban ez esetben épen annyi valóságot lehet tulajdonítani, mint rendesen.

— Kegyed tehát mr. More val nincs eljegyezve.

— Én senkivel nem vagyok eljegyezve. Egyáltalában nem vagyok mr. Moré-val oly összekötésben mint ön gondolja. És ha így volna is, mégsem jönnek azon gondolatra, hogy hozzá nőül menjek.

— És miért nem?

— Miért nem? Ön kérdezi ezt, — ön, a ki egész multam borzalmas történetét ismeri?

— Sokkal inkább vétkeztek irányában, mint kegyed mások iránt, mégis önnek kelle lakolni.

Norina hirtelen örömtől sugárzó szemekkel nézett reá.

— Mr. Gilbert, ön mondja ezt? Csak én is így gondolhatnám, hogy csakugyan lakoltam!

— Kegyed valóban lakolt. Teljes szívemből mondom ezt.

Kegyed boszuja nemes boszu volt. Mert Helén, valamint gyermekei életét boldoggá tevé. A mi Lőrinczet illeti, ő maga rohant a romlás örvényébe. Csak kegyed bűnhődött.

— A mi Helént és gyermekeit illeti, talán vétkeztem irántuk, szót Norina megtört halk hangon, azonban a legnagyobb igaztalanúságot valamennyiök közt mégsem velök követtem el. Évekkel ezelőt megbocsáthatlanul vétkeztem ön iránt. És ez képezi életem legnagyobb kínját. Ön annyi tiszteletet tanusított irányomban, oly nagyon bizott bennem, és ah! mily nyomorult teremtménynek tűnhettem fel ellőtte, mily nyomorult lehetek még most is szemei előtt!

Gilbert megindultan emelkedet fel.

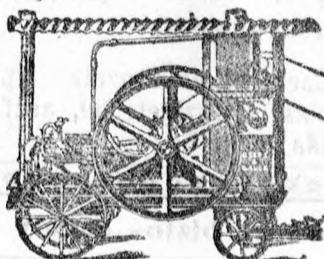
— Még most is, — ismétlé. — Norina, Norina! Miért kényszerít engem hogy beszéljek?

Vége köv.

BENZINMOTOROK és BENZINLOKOMOBILOK

villamos gyújtással és ventil kormányzattal ipari és gazdasági czélokra, valamint vilámos világításra.

Számítalan elismerés és kitüntetés.

Nem ve szölyes. Könnyen kezelhető

Legbiztosabb és legolcsóbb hajtóró. Gázmotorok legjobb és legegyszerűbb szerkezettel. Legmesszebb menő járatások. Előnyös feltételök. Épes arjegyzékek, valamint részletes költségvetések kívánatra ingyen.

OSERS és BAUER gáz- és benzínmotorgyár és vasöntőde. Vezérképviselőség és raktár. **DÉNES B.** Budapest, VI. Podma. uticzky u. 59.

Ki akar sok pénzt?

Havonként minden risikó nélkül becsülettel **1000 korona** kereshető. Megkeresés intézendő M. 8 Annoncen Bureau Ernst Wagner, Leipzig-Lindenau czim alatt azonnal beküldendő.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőké pességgel bíró tisztességes személyek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv. cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részlet fizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

„MERKUR“ váltóüzleti részvénytársaság **BUDAPEST** Arany-János-utca 31.

Temetkezési intézet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **»KEGYELET«** első debreczeni

disz temetkező intézetemet Tisza palotából (Kenyér piacz) 1900. év

május hó 1-től **Kossuth, Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urné házába helyezem át.**

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szives pártfogását, biztosítva a megszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel: **Kernáts Gyula.**

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni posztók. Egy coupon mtr. 8 10 hosszú, eljes uröltöny (rokk, mellény és nadrág beszerzési ar csak

frt. 2.75, 3.70 4.80 jó	valódi gyapjúból.
6.— és 6.90, jobb	
7.75 finom	
8.65 finomabb	
10.— legfinomabb	

Egy coupon fekete szalonöltönyhöz frt 10.— valamint felöltőszövetek, turistaszövetek, legfinomabb kammarn-szövetek stb. stb. szétküldés gyári árák mellett a szolid és legjobban ismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahű szállítás biztosítva. Az előnyök jelentékenyek, hogy magánmegrendelők a szöveteket direktre fenti czégtől, a gyár színhelyéről beszerzik.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arcán, az használja a teljesen artalmatlan **Rozsnyay fele** világhírű

Serail-arczenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy tégely ára 1.40 fill. Egy kis tégely ára 70 fill. Serail-szappan egy drb. 70 fill., Serail-hőlgypár egy doboz 1.40 fill. Kitűnő és valódi Epe-szappan egy drb. 80 fill

A t. e. közönség szives figyelmébe ajánlunk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az nradí szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható: Rozsnyay Máttyás gyógytárában Arad Szabadságt.

Idegesség, verszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját termésű ménesi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felül mul. Egy üveg ára 2 kor. 10 fill. 6 üveg franco küldve 12 kor. 12 fill

valamint minden magyarországi gyógyszertárba.

TARTÓS SZAGTALAN AZONNAL SZÁRAD

Valódi csak üvegekben ezen fekete nyomat másolatával

Eredeti üvegben 80 kr. és 120 kr.

AVÁLÓDI

Christoph-Lak

A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLOKRA

Lehetővé teszi, hogy a szék a mézolás alatt használatosnak, mivel a kellemetlen szag és a lassú ragadás száradás, mely az olajfestékeknek és az olajtaknak sajátja, elkerültek. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A padló nedves tárggyal feltörölhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni;

színezett szőlőpalló fénymáz,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teje en befűd minden foltot, korábbi mázolás stb. van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát. Postacsomag, körülül 35 négszög mtr. (két közepnagságu szobára való) 5 frt, 90. kr. vagy 9 fél márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevérdírszámla tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1860 éve létező gyármányt sokféle utánozók és hamisítók, s sokkal rosszabb, s gyakran e czéluk meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,
Avalódi szobapalló-fénylak feltatatója és egyedüli gyártója,
Debreczenben; Félegyházi János és Ganovsky Lajos.-u Nagyváradon; Weisz Berné.

M.K. EGYETEM VECYTANI INTÉZETE

KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI

HECIFYORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ FÜSZERKERESKEDESEK BEN

VENDEGLÖK BEN

ÉS MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Czement építési anyagok, mész eladás, tetőfedési és aszfaltvállalat.
Nedves falak szárazzá tétele.

NAGY RAKTÁR:
MÉSZ darabos és oltott,
I. a. portl. Czement,
Roman Czement,
ASZFALT.
köszénkátrány fedéllak, Stukator nádfonat. **Kőagyag csövek.** Kémény toldalékok, mozaik lapok á la mettlach, Czementlapok, Kelheimi keramit-lapok, tűzálló téglák, fős (gypsz.)

Czement és mozaik lapokkal kövezések, betonirozások, garnitto terazzo falburkolási faleszigetelési, aszfalt munkák, kőfedéllemezeli befedések mérsékelt árszámítás mellett.

LUKÁCS VILMOS

DEBRECZEN Hatvan-utca 5. szám

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudására adni, miszerint a helybeli piacon Hatvan-utca 5. szám alatt

czement, burkolti, tetőfedési és aszfaltvállalatot alapítottam és az építés szakmába vágó összes anyagokból ugyanott dusan felszerelt raktárt tartok.

A n. é. közönség szives megrendelését kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Lukács Vilmos.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult **HAZISZER**, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőfögé t. hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolulást h. ámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat a már .0 év óta jónak bizonyult

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedésnél. továbbá körömgenyedés az úgynevezett körömméregnél a kézen és lábujakon, keményedések, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttemet képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híresé vált háziszser. 1 üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr-ával. Postán 6 krral drágább.

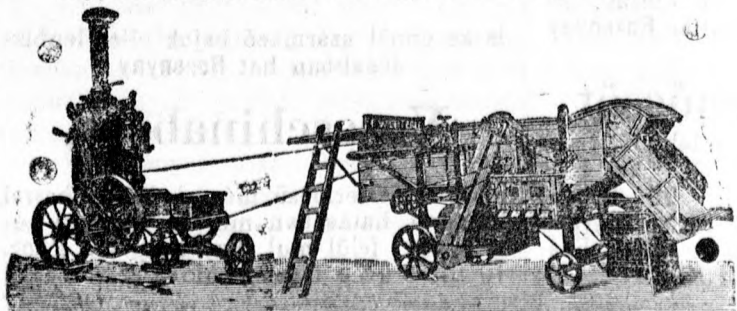

Figyelmetetés! Mindenki csak az eredeti készítményt és kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárától és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbrol látható három szögletű védjegy. A ki egy utánást talál és nekem bejelenti, díjat kap.

Elismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak
Raktárak Budapeston: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tárában. **EGGER A.** gyógyszer-tárában
D EBRECZENBEN kaphatók

Dr. ROTSCHEK V. EMIL és **MIHALOVITS ISTVÁN** gyógyszerészeknél.
Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tára Prágában a Spornert-utca sarkán 203. szá m

A jelenkor legtekéletesebb és legjobb motor cséplőkészletei

Már több mint 500 cséplőkészlet kitűnő sikerrel működésben.

1895., 1896., 1897., 1898., 1899. évben 32 első díjjal kitüntetve.
Első Iprosnici Gazdasági Gép- és Motorgyár,
Wichterle F.

Magyarországi vezérképviselő: **KÁLLAI LAJOS.**

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 50. szám

Ajánlja legujabtgirneves szabadalmazott, teljesen szikramentes

motor-cséplőkészleteit

kettős tisztítással, dízalkészülő és a legcélszerűbb lécherehűveléssel; olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett. Nagy munkaképességű és legmegbízhatóbb tartós szerkezetű teljes jóállás. Legolcsóbb üzemi költség az összes létező motorgépek között. Czimelkkel szivesen szolgálunk, hol a gépek működésben is megtekinthetők. Motorkészleteink egyéb gazdasági gépeink megtekinthetők nagyszabású telephelyünkön VI., Gyár-utca 50., hol üzemben bemutattnak.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő-és könyvnyomdájában